

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

571

Vragen van de leden **Volp** (PvdA) en **Kooiman** (SP) aan de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie over *de steekpartij in PI Zoetermeer* (ingezonden 23 september 2015).

Antwoord van Staatssecretaris **Dijkhoff** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 13 november 2015). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2015–2016, nr. 267.

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van de berichtgeving over de dood van een 82-jarige gevangene in de gevangenis in Zoetermeer?¹

Antwoord 1

Ja

Vraag 2

Kunt u een feitenrelaas geven van wat er is gebeurd in de gevangenis in Zoetermeer? Kunt u daarin meenemen hoe de 25-jarige verdachte aan zijn wapen is gekomen en deze ongezien kon hanteren in de gevangenis?

Antwoord 2

Om onder andere de feitelijke toedracht van het incident te verifiëren, is direct na het incident zowel een strafrechtelijk onderzoek door de politie als een intern veiligheidsonderzoek door Bureau Veiligheid en Integriteit van de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) gestart.

Het Veiligheidsonderzoek was gericht op (de werking van) de organisatorische, bouwkundige en elektronische beveiligingsmaatregelen rond dit incident en rond afdeling D (Extra zorgvoorziening) waar het incident heeft plaatsgevonden.

Het veiligheidsonderzoek is reeds afgerond en heeft een aantal aanbevelingen opgeleverd, welke zullen worden opgepakt door DJI.

In het belang van het nog lopende strafrechtelijk onderzoek kan ik voornamelijk geen uitspraken doen over deze zaak, anders dan dat het slachtoffer is gestoken met een smeermes, waarmee de gedetineerden hun maaltijden nuttigen. Dit smeermes behoort tot de standaard cel-inventaris.

¹ <http://www.volkskrant.nl/binnenland/dode-bij-steekincident-gevangenis-zoetermeer~a4146054/>
<http://www.nrc.nl/nieuws/2015/09/20/politie-omsingelt-gevangenis-zoetermeer-een-persoon-afgevoerd/>

Vraag 3

Had deze moord voorkomen kunnen worden? Zo ja, wat is er misgegaan en wat had moeten gebeuren om dit te voorkomen? Zo nee, kunt u deze ontkenning toelichten?

Antwoord 3

Pas als de eindresultaten van alle onderzoeken bekend zijn, kunnen conclusies met betrekking tot het incident getrokken worden.

Vraag 4

Wanneer is de laatste inspectie van de gevangenis in Zoetermeer geweest? Waren er toen al signalen van onveilige situaties? Zo ja, welke acties zijn ondernomen om het gevangenispersoneel en de gedetineerden meer bescherming te bieden?

Antwoord 4

De Inspectie voor de Gezondheidszorg heeft in juni 2014 naar aanleiding van het overlijden van een gedetineerde in de penitentiaire inrichting (PI) Haaglanden, locatie Zoetermeer onderzoek gedaan en verbeterpunten geformuleerd. Ter controle van de verbeterpunten heeft de Inspectie van de Gezondheidszorg op 23 juli 2015 een bezoek gebracht aan voornoemde PI. Naar aanleiding van dat bezoek heeft de Inspectie middels een brief aan de directie van de PI laten weten dat er in de PI adequaat wordt gestuurd op naleving van de door hen geformuleerde verbeterpunten door executief personeel. De Inspectie Veiligheid en Justitie (IVenJ) heeft PI Haaglanden, locatie Zoetermeer, in 2009 bezocht. Op basis van dit bezoek heeft de IVenJ geconcludeerd dat er ten aanzien van de veiligheid grote verbeteringen door de inrichting zijn gerealiseerd. Sindsdien is er voor de IVenJ geen aanleiding geweest om een (thema)onderzoek in PI Haaglanden, locatie Zoetermeer, uit te voeren.

Vraag 5

Was u op de hoogte van de signalen die ook advocaat Sebas Diekstra heeft ontvangen, dat de situatie in de gevangenis niet veilig is? Zo ja, wat heeft u met die signalen gedaan?

Antwoord 5

Ik heb geen signalen ontvangen waaruit blijkt dat de veiligheidssituatie in PI Haaglanden, locatie Zoetermeer, in het geding is geweest. De signalen die de heer Diekstra heeft ontvangen, herken ik dan ook niet. De heer Diekstra is na het incident door de directie van PI Haaglanden, locatie Zoetermeer, uitgenodigd om zijn beweringen toe te lichten. Van deze mogelijkheid heeft hij nog geen gebruikgemaakt. DJI acteert proactief waar het de veiligheid van personeel en ingeslotenen betreft en treft daar waar nodig maatregelen. Zoals ik ook heb aangegeven in het antwoord op vraag 2 zullen de aanbevelingen uit het Veiligheidsonderzoek door DJI worden overgenomen en uitgevoerd.

Vraag 6, 7 en 8

Wat is uw mening over de suggestie die in de media te lezen is dat dit incident misschien te wijten is aan de bezuinigingen op het gevangeniswezen? Was er sprake van een te lage personeelsbezetting? Kunt u uw antwoord toelichten?

Herinnert u zich de vragen en antwoorden over de berichtgeving dat veel klachten bij de Abvakabo FNV zijn binnengekomen van het gevangenispersoneel over onder andere personeelstekort, intimidatie en geweldsincidenten en gevoelens van onveiligheid die leven onder het personeel?²

Hoe verhoudt dit incident zich tot die klachten die het gevangenispersoneel destijds heeft geuit?

Antwoord 6, 7 en 8

De personeelsbezetting op de betreffende afdeling was – ten tijde van het incident – volledig op sterkte.

² Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2013–2014, nr. 2070

Conform het antwoord op vraag 2 moet de feitelijke toedracht van het incident nog worden vastgesteld. Nochtans wil ik benadrukken dat een randvoorwaarde bij de implementatie van het Masterplan DJI is dat de veiligheid van personeel en justitiabelen niet onder druk komt te staan. Echter, hoezeer veiligheid ook een belangrijk fundament vormt bij de tenuitvoerlegging van vrijheidsbenemende sancties, zijn incidenten nooit volledig uit te sluiten.

Vraag 9

Bent u bereid de Kamer op de hoogte te stellen van de resultaten van het onderzoek naar betreffende incident?

Antwoord 9

Indien uit de onderzoeksresultaten blijkt dat het incident is toe te schrijven aan structurele tekortkomingen in PI Haaglanden, locatie Zoetermeer, zal ik u hierover uiteraard informeren.